Bjärred 2019-07-15

Stiftelsen Börje Gabrielssons minnesfond
Att. Ove Engkvist, Bryggbacken 8, Ulriksdal
170 79 SOLNA

Reseberättelse från den 14:e IFSSH kongressen, Berlin 17 - 19 juni 2019

Carl-Göran Hagert

Denna reseberättelse avviker från de jag som aktiv handkirurg skrev och vilka helt fokuserade på en redogörelse av det vetenskapliga programmet. Den här gången ligger fokus mer på en ceremoniell del, nämligen att jag som en av totalt 37 handkirurger från hela världen inbjudits att delta i *The Opening Cerem*oni för att där motta diplomet *Pioneer of Hand Surgery*. Det framhölls i kallelsen vi hade fått att vi, i händelse vi även önskade närvara vid de vetenskapliga förhandlingarna, förutsattes betala full kongressavgift. Detta var inget jag önskade, och därför kom vistelsen i Berlin att begränsas till tiden 17 – 19 juni, 2019.

<u>17 juni - The Opening Ceremony</u>
I en jättesal samlades alla kongressdeltagare till öppningsceremonin, som tog sin början kl.18. Klassisk musik – stråkkvartett – omgav tal av IFSSH President och kongressens Chairman. Så skulle då utdelning av diplomet *Pioneer of Hand Surgery* äga rum. Av 37 kallade visade det sig att ett flertal saknades. Vi närvarande blev en och en ledsagade av någon av värdarna upp på det långsträckta podiet där en lång rad stolar redan uppställts vända mot auditoriet och märkta med våra namn. Diplomutdelningen förrättades av IFSSH President Zsolt Szabo. Efter vederbörligt mottagande av diplom och applåder förde ledsagaren oss till respektive plats. Jag genomströmmades i det ögonblicket av en odefinierbar känsla. I min tanke kom bilden från IFSSH-kongressen i Tokyo 1986 för mig. Det var den gången det diplom jag nu fått och höll i handen utdelades för första gången. Min salig mentor, *Erik Moberg*, var en av de, som den gången, fast då i betydligt färre antal, mottog diplomet *Pioneer of Hand Surgery.* Jag har i en separat del av denna rapport bilagt en kopia av ett foto jag tog och där man förutom Erik Moberg även ser hans tre nära vänner och legendarer inom handkirurgin: *William Littler*, *Paul Brand* och *Claude Verdan*. Det är med den allra största tacksamhet och glädje även jag nu har tilldelats denna utmärkelse.

Det var i sanning en stor högtid, som för mig personligen kraftfullt förstärktes av att min Carin och vår dotter Elisabet var närvarande under hela ceremonin liksom vid det efterföljande sociala umgänget i den invidliggande utställningsavdelningen där vi bjöds på sång, musik och diverse gott tilltugg med goda viner *ad libitum.* Här kunde vi nu slappna av och glädja oss åt att träffa vänner och kollegor, inte minst från USA vilka vi tidigare mött på skilda möten och blivit bekanta med. Jag uppskattade också otroligt att alla närvarande svenska handkirurger kom fram och lyckönskade. Att som gammal pensionär, om än bara för en kväll, få känna och uppleva att man tillhör ”gänget”, var stort! Inte minst kände jag så när en gammal medarbetare kom fram och sa: ”Jag tänker

jämt på dig och vad du sa, Calle, varje gång jag skall göra den eller den eller den operationen" och räknade upp 3 typingrepp. Fantastiskt! Underbart att höra!

18 juni - Berlin för oss själva före en gemensam lunch

Visst kände vi, Carin och jag, att vi "förtjänade" att bese några viktiga platser i Berlin före den lunch vi, som fått en utmärkelse dagen innan, och våra fruar nu var inbjudna till av IFSSH och med Secretary-General Daniel Nagle som värd. God mat, gott vin, god gemenskap i skön treklang. Vilken otrolig förmån äger vi inte i detta att vi vid de internationella kongresserna träffar så många för oss nya personer vi sedan minns.

19 juni – utcheckning från hotellet

Dags att förbereda hemresan men vi bestämde att vi dessförinnan absolut skulle ta oss in för att lyssna på två föreläsningar. Den ena skulle hållas av Prof. Don Lalonde från Kanada och den andra av vår dotter, Elisabet Hagert. Vi smet in.

Prof. Lalonde presenterade sina dryga 30 års erfarenheter av primär flexorsensutur i lokalanestesi med adrenalin och därför utan blodtomt fält samt direkt mobilisering. Han visade hur patienterna vid slutet av operationen fick inleda obelastad fingerflexion varvid suturens hållfasthet blev testad och patienten fick se och lära sig hur den postoperativa träningen skulle genomföras. Det har definitivt krävts stort civilkurage av honom att på detta sätt bryta mot de två principer, som länge varit dogmer: **1.** ALDRIG adrenalin i lokalbedövning av fingrar; **2.** ALLTID immobilisering (minns vad Kleinert fick utstå när han introducerade tidig mobilisering innebärande *enbart aktiv extension* men helt avlastad flexion – alltså likartat men bara "halvvägs").

Elisabet presenterade ett material om inte mindre än 200 fall med kompression av n.medianus i armbågshöjd hon med strålande resultat opererat med friläggning av nerven och helt enkelt delning av den kraftiga senplattan *lacertus fibrosus* i lokal anestesi med adrenalin men utan blodtomhet – alltså analog teknik som den Don Lalonde just presenterat i sitt föredrag.

Elisabets föredrag var givetvis av speciellt intresse för mig eftersom jag själv ägnat denna typ av nervkompression stort intresse och t.o.m. varit utsedd som handledare för den avhandling, som lades fram i Lund 1999 rörande just detta ämne. Själv gjorde jag min första medianusfriläggning i armbågen 1972 och antalet fall kom genom åren att bli stort. Jag lyckades, tyckte jag, bota den absoluta huvudparten av fallen, men - det har hela tiden funnits ett stort MEN – jag lyckades mycket dåligt, egentligen inte alls, att övertyga andra handkirurger om tillståndet vad beträffar såväl diagnostik som behandling. Det har förblivit en besvikelse, måste jag erkänna. När nu en annan handkirurg, låt vara min dotter, presenterar en lysande serie kändes det som salva på "såret", speciellt när sista bilden kom upp. Den visade en bild på mig med texten: "My father taught me this." Detta var stort för mig av många skäl, inte minst det att konceptet nu äntligen förs vidare!

Epilog

Mottagandet av ett diplom, mötet med alla vänner från skilda länder och de ord vi hann växla och den uppskattning jag fick röna, allt detta har inom mig skapat känslan av att bättre än så här kan ett bokslut för mig inte bli. Jag känner en otrolig tacksamhet över

allt vi tillsammans, Carin och jag, fick uppleva i Berlin, och jag vill därför till Gabrielssons Minnesfond genom min gamle vän och trogne kollega Ove Engkvist framföra mitt TACK. Tack för generöst bidrag till en gammal pensionär, som nu med glädje minns fina dagar.

Carl-Göran Hagert
Docent, fd. överläkare i handkirurgi, Lund
Fd. Willie White Visiting Professor of Hand Surgery, UPMC, Pittsburgh

IFSSH – lite historik från åren 1966 till 2019

1966. I Federationens logotyp återfinns årtalet 1966 vilket jag tolkar som året IFSSH bildades. Jag har dock aldrig sett några uppgifter om på vems eller vilkas initiativ detta skedde, men det är en fråga jag vill belysa i nästnästa punkt.

1968. Prof. Erik Moberg, då chef för Extremitetskirurgiska kliniken, Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg, utses till IFSSH's förste President för perioden 1968 – 1969. Från januari 1967 fram tills Moberg gick i pension i juli 1971 arbetade jag som underläkare vid hans klinik och jag räknar honom därför som min lärare och en av mina mentorer i handkirurgi. Jag hade dock under hela min tid vid kliniken inte förstått att han i två år varit President för en handkirurgisk internationell federation.

1969. Under tiden januari – juli 1969 arbetade jag under Alfred B. Swanson, Grand Rapids, Michigan, som Research Fellow. Swanson var 1:a generationen svenskättling. Han var en helt otrolig person med en arbetskapacitet jag aldrig mött dittills och knappt senare heller. Han var en extremt snabb och skicklig operatör och därtill inkännande, kort sagt en doktor, som på ett empatiskt sätt tog hand om sina patienter. Jag befarar att det finns många kollegor, som inte delar min åsikt, vilken jag dock vidhåller. Han var också en hängiven internationalist och hade som sådan t.ex. byggt upp kirurgisk vård i bl.a. Sydvietnam. Han återkom ofta till sin tanke om en internationell sammanslutning av handkirurgiska föreningar. Han ville se en kraftfull utveckling av den då ännu unga specialiteten *handkirurgi*. Han hade ett återkommande uttryck, som jag aldrig glömt: *"Carl, remember, Medicine does not know of any bounderies".* För mig framstår han som den obestridlige initiativtagaren till bildandet och utvecklingen av IFSSH.

1980. Uppbyggandet av en världsorganisation som IFSSH tar tid. Det skulle därför dröja ända till 1980 innan den första kongressen kom till stånd i Rotterdam. Vid det tillfället togs ett foto, som idag måste anses som ett unikt dokument (**bild 1**). Bilden visar de 10 personer, vilka i tur och ordning varit Presidenter i IFSSH perioden 1968 – 1980.

1986. Den 3:e kongressen tog plats i Tokyo 1986. Då utdelades för första gången diplomet *Pioneers of Hand Surgery.* 15 väl kända handkirurger hade kallats men ett flera saknades. Närvarande var emellertid bland andra min mentor, *Erik Moberg*, som man på den bild jag tog (**bild 2**) ser när dåvarande sekreteraren i IFSSH, *Robert Mc Farlane* (själv IFSSH President 1992-1995) överräcker diplomet till honom medan hans tre gamla vänner bevittnar det hela i väntan på att också de nu strax ska motta ett diplom - från vänster räknat: *William (Bill) Littler,* New York, *Paul Brand,* Seattle, och *Claude Verdan,* Lausanne – alla liksom Moberg verkliga legendarer inom handkirurgin.

1992. Detta är året för 5:e kongressen, som hölls i Paris. Då mottog Professor *Nils Carstam* som andre svensk utmärkelsen *Pioneer of Hand Surgery.* President då var *Giorgio A. Brunelli,* Italien.

2016. Kongressen detta år, den 13:e i ordningen, hölls i Buenos Aires. Som tredje svensk mottog nu Professor *Göran Lundborg* utmärkelsen *Pionjeer of Hand Surgery*. Detta år fick vi också en sammanställning av samtliga som under perioden 1968 – 2016 varit Presidenter i IFSSH **(Bild 3).**

2019. Detta är året för den 14:e kongressen och den hölls i Berlin där fjärde svensk, *Carl-Göran Hagert*, fick motta tidigare nämnda diplom. Vi, som nu fått äran, var enligt deltagarlistan 37 men en del saknades, okänt hur många. Visst intresse torde finnas i att jämföra det nu aktuella antalet och respektive länder med motsvarande siffror 1986 **(Bild 4).** Vad som framför skiljer de båda listorna åt förutom själva antalet är att en rad sydamerikanska länder är väl representerade liksom också några östasiatiska.

Jämförelsen 1986 med 2019 antyder att länder, som tidigare inte varit representerade i högre grad, eller inte alls, nu ändå är det. Slutsatsen är, om än inte vetenskapligt belagd så ändå bestickande, att IFSSH genom åren attraherat ytterligare länder. Som tidigare varande Swanson's Research Fellow 1969 kan jag med säkerhet hävda att han blivit glad, ja, faktiskt mycket glad, över utvecklingen av IFSSH.

Låt mig avsluta med vad han upprepade gånger sa till mig: *"Carl, remember, Medicine does not know of any bounderies".*

Träffande – och, förpliktande.

Carl-Göran Hagert

International Federation of Societies for Surgery of the Hand

Past- Presidents

Erik Moberg	Sweden	1968-1969
Robert Guy Pulvertaft	United Kingdom	1969-1971
Raoul Tubiana	France	1971-1973
Dieter Buck-Gramcko	Germany	1973-1975
Tatsuya Tajima	Japan	1975-1977
Hugh Graham Stack	United Kingdom	1977-1979
Bernard McC. O'Brien	Australia	1979-1983
Alfred B. Swanson	USA	1983-1989
Douglas W. Lamb	United Kingdom	1989-1992
Robert M. McFarlane	Canada	1992-1995
Giorgio A. Brunelli	Italy	1995-1998
Yasuo Yamauchi	Japan	1998-2001
Guy Foucher	France	2001-2004
Arlindo G. Pardini Jr.	Brazil	2004-2007
James R. Urbaniak	USA	2007-2010
Ulrich Mennen	South Africa	2010-2013
Michael Tonkin	Australia	2013-2016

International Federation of Societies for Surgery of the Hand

Tubiana Moberg Swanson O'Brien Stack Pulvertaft Buck-Gramcko Tajima

Antal ”pioneers”/land 2019 (37) och 1986 (15)

USA7 3

Colombia4 0

Taiwan3 0

Turkiet3 0

Brasilien2 0

England2 1

Frankrike2 2

Japan2 1

Venezuela2 0

Egypten1 0

Grekland1 0

Holland1 1

Indien1 0

Korea1 0

Rumänien1 0

Schweiz1 1

Singapore1 0

Sverige1 1

Sydafrika1 0

1986 även Australien 2 samt Finland, Kanada och Mexiko 1 vardera = 15